

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง

The Survey Project of Household Data in the Royal Project Area

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยด้านการตลาดของสินค้าบนพื้นที่สูงและการพัฒนาความ
เข้มแข็งของระบบงานวิจัย

โดย

นางสาวทินรัตน์ พัทธ์พงษ์เจริญ และคณะ

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง

The Survey Project of Household Data in the Royal Project Area

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยด้านการตลาดของสินค้าบนพื้นที่สูงและการพัฒนาความ
เข้มแข็งของระบบงานวิจัย

	คณะผู้วิจัย	สังกัด
นางสาวทินรัตน์ พัทธ์พงษ์เจริญ	ผู้อำนวยการสำนัก ยุทธศาสตร์และแผน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
นางสาวสุภาพร อินชะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
นางสาวรัตนา แก้วเสน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
นางสาวระวีรัฐ ไชยวุฒิ	ผู้ช่วยนักวิจัย	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
นางสาวสุนิษา ผลากอง	ผู้ช่วยนักวิจัย	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

กันยายน 2559

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยในการดำเนินงานโครงการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และนักพัฒนาสังคมสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ที่อำนวยความสะดวกและช่วยประสานการดำเนินงานต่างๆให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิโครงการหลวงและชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เกษตรกร และทีมสำรวจข้อมูลรายครัวเรือน ที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานรวมถึงให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์จนทำให้การดำเนินงานครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะวิจัย
กันยายน 2559

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการ

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Tinnarat Pitakpongjaroen
คุณวุฒิ	ปริญญาเอก
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	0-53332-496 ต่อ 1306 โทรสาร 0-5332-8494
E-mail	tinnaratp@hrdi.or.th

2. นักวิจัยร่วม

2.1	
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	นางสาวรัตนา แก้วเสน
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Ratana keasen
คุณวุฒิ	ปริญญาโท
ตำแหน่ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์/โทรสาร	0-53332-496 ต่อ 1303
E-mail address	ratana_keawsen@hotmail.com
2.2	
ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวสุภาพร อินชะ
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Supaporn Inkha
คุณวุฒิ	ปริญญาโท
ตำแหน่ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์/โทรสาร	0-53332-496 ต่อ 1303
E-mail	supaporni@hrdi.or.th
2.3	
ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวระวีรัฐ ไชยวุฒิ
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Rawiart Chaiwut
คุณวุฒิ	ปริญญาโท
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยนักวิจัย
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์/โทรสาร	0-53332-496 ต่อ 1303
E-mail	rawiratc@hrdi.or.th

2.4 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวสุนิษา ผลากอง
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Sunisa Phalakhong
คุณวุฒิ	ปริญญาโท
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยนักวิจัย
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์/โทรสาร	0-53332-496 ต่อ 1303
E-mail	bspk.sunisa@gmail.com

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทนำ

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานรายครัวเรือนของเกษตรกร ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตร โดยนำมาจัดทำทะเบียนเกษตรกร และระบบฐานข้อมูลของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง และฐานข้อมูลเกษตรกรเหล่านี้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่มีความจำเป็นในการกำหนดแนวทางการวางแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ซึ่งการมีข้อมูลที่ดีมีคุณภาพนั้นคือ ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จะทำให้การทำงาน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานรายครัวเรือน ข้อมูลเศรษฐกิจของครัวเรือน และข้อมูลการถือครอง และการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง
2. เพื่อจัดทำทะเบียนเกษตรกร และระบบฐานข้อมูลของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง

วิธีการดำเนินงาน

1. การพัฒนาเครื่องมือในการสำรวจและออกแบบฐานข้อมูลในการแสดงผล
 - 1.1 กำหนดขอบเขตฐานข้อมูลที่ต้องการใช้ประโยชน์ และการแสดงผลของข้อมูล รวมทั้งศึกษาทบทวนข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของเกษตรกรเดิมที่มีการจัดเก็บไว้ในฝ่ายต่างๆของโครงการหลวง เช่น เกษตรกรผู้ปลูกผัก ปลูกไม้ผล ฯลฯ
 - 1.2 การสร้างเครื่องมือในการสำรวจ ครอบคลุมประเด็น ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ข้อมูลเศรษฐกิจของครัวเรือน และข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - 1.3 การออกแบบฐานข้อมูลในการแสดงผล ทั้งในระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และระดับภาพรวมของโครงการหลวง
2. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานรายครัวเรือน
 - 2.1 การวางแผนออกพื้นที่ และประสานข้อมูลรายชื่อครัวเรือนเกษตรกรกับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
 - 2.2 การประชุมเตรียมความพร้อมกับผู้เจ้าหน้าที่สำรวจและชี้แจงรายละเอียดแบบสำรวจ
 - 2.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่โครงการหลวง โดยใช้แบบสำรวจ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน
 - 3.1 การลงรหัสข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูล
 - 3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทั้งร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 3.3 สรุปผลและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์
 - 3.4 การจัดทำระบบแสดงผลข้อมูลในระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และภาพรวมของโครงการหลวง

สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่โครงการหลวงจำนวน 20 แห่ง

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินงานสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงใน ปี 2559 จำนวน 20 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ ทุ่งหลวง สะโง๊ะ ผาตั้ง หนองเขียว แก่น้อย แม่สะป๊อก หมอกจ๋าม ขุนแปะ แม่ทาเหนือ พระบาทห้วยต้ม ขุนวาง ห้วยส้มป่อย แม่แฮ ปางอุง อินทนนท์ ห้วยแล้ง ปิงค่า อ่างขาง และปางตะ โดยมีจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด (ตามทะเบียนราษฎร์) จำนวน 22,605 ครัวเรือน และจำนวนครัวเรือนที่สำรวจได้จำนวน 14,273 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ผู้แทนครัวเรือน จำแนกแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษา ดังนี้คือ สัดส่วนของประชากรเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 50.50 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.53 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.23 คน เมื่อพิจารณาช่วงอายุของสมาชิกครัวเรือน พบว่า สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 0-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.77 ส่วนช่วงอายุมากกว่า 80 ปี มีสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 1.32 ในเรื่องข้อมูลการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนนั้น สมาชิกครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.63 ของสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด อยู่ระหว่างการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.25 และไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 33.12 โดยสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.44 และจบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนน้อยสุดคิดเป็นร้อยละ 0.47

ด้านการประกอบอาชีพ สมาชิกครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 44.52 ส่วนการประกอบอาชีพเก็บของป่ามีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนน้อยสุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 0.05 ในส่วนข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนนั้น จากแบบสัมภาษณ์จะประกอบไปด้วย ที่ดิน บ้าน โรงเรือน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถไถ ทวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า นั้น พบว่า จำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของบ้าน ที่ดิน รถจักรยานยนต์ ทวี คิดเป็นร้อยละ 98.93 , 98.12 , 89.21 , 85.09 ตามลำดับ และทรัพย์สินในครัวเรือนที่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของน้อยที่สุดคือ โรงเรือน และรถไถ คิดเป็นร้อยละ 5.30 และ 20.26 ตามลำดับ ด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดโดยเฉลี่ย 15.83 ไร่/ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยโดยเฉลี่ย 0.74 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 15.43 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่อื่นๆ 0.24 ไร่/ครัวเรือน และพื้นที่เช่า 5.42ไร่/ครัวเรือน หากจะแบ่งตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนนั้น การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกไร่หมุนเวียน เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด มีสัดส่วนมากที่สุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 25.15 และครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเลี้ยงสัตว์ น้อยสุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 1.76 ส่วนการสำรวจระบบการผลิตพืชของเกษตรกรรายครัวเรือน จะแบ่งชนิดพืชออกเป็น 3 ชนิด คือ พืชไร่ พืชผัก และไม้ผล/ไม้ยืนต้น โดยครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีระบบการผลิตพืชแบบอินทรีย์จำนวน 307 ราย ระบบ

การผลิตพืชแบบ GAP จำนวน 1,686 ราย ระบบการผลิตพืชแบบเคมีจำนวน 8,091 ราย และระบบการผลิตพืชแบบผสมผสานทั้งเคมีและ GAP จำนวน 483 ราย

ด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สินและเงินออม พบว่า มีรายได้รวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 160,306.51 บาท/ปี แบ่งเป็น รายได้ผ่านโครงการหลวงโดยเฉลี่ยจำนวน 16,054.59 บาท/ปี และรายได้จากแหล่งอื่นๆโดยเฉลี่ยจำนวน 144,251.93 บาท/ปี ส่วนค่าใช้จ่าย เงินออม และหนี้สินของครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 111,963.58 บาท/ปี สามารถแบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 89,144.40 บาท/ปี และค่าใช้จ่ายด้านการเกษตรโดยเฉลี่ย 24,184.86 บาท/ปี และมีเงินออมและหนี้สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 27,102.10 และ 127,659.08 บาท/ปี ตามลำดับ ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนใน ครัวเรือนมีการเลี้ยงสัตว์โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ชนิด คือ มีการเลี้ยงไก่มากที่สุดจำนวน 158,371 ตัว รองลงมาคือ สุกร โค กระบือ จำนวน 21,066 , 13,266 , 4,173 ตัว ตามลำดับ และในเรื่องป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์ของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีจำนวนการปลูกป่าชาวบ้าน โดยแบ่งเป็นแปลงเก่าเฉลี่ย 27.24 ไร่ และแปลงใหม่เฉลี่ย 19.54 ไร่ พืชที่ปลูกนั้น ได้แก่ ไม้พุ่มจำพวกเปลือยพุ่มยูคาลิปตัส การบูร พญาเสือโคร่ง จันทร์ทองเทศ กระถินดอย ไม้ท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งพืชที่ปลูกเหล่านั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ อาทิเช่น การซ่อมแซมบ้าน, แนวนิ้ว, ทำค้ำไม้ผล/ค้ำยันไม้ผล, โรงเรือน, รั้ว, ฟืน ฯลฯ

สรุปผลการดำเนินงาน

สำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงใน ปี 2559 จำนวน 20 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ หุ่นหลวง สะเงาะ ผาตั้ง หนองเขียว แก่น้อย แม่สะป๊อก หมอกจ๋าม ขุนแปะ แม่ทาเหนือ พระบาทห้วยต้ม ขุนวาง ห้วยส้มป่อย แม่แฮ ปางอุง อินทนนท์ ห้วยแล้ง ปังควา อ่างช้าง และปางตะ โดยมีจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด (ตามทะเบียนราษฎร) จำนวน 22,605 ครัวเรือน และจำนวนครัวเรือนที่สำรวจได้จำนวน 14,273 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่สำรวจได้คิดเป็นร้อยละ 63.14 ของจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ผู้แทนครัวเรือน จำแนกแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกในครัวเรือน ทรัพย์สินในครัวเรือน ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พื้นที่ถือครองและการใช้ประโยชน์ และส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน เงินออม ภาวะหนี้สิน การเลี้ยงสัตว์ และการปลูกป่าชาวบ้าน จากนั้นนำข้อมูลที่สำรวจได้มาจัดทำทะเบียนเกษตรกร และระบบฐานข้อมูลของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
ประวัติคณะผู้วิจัย	ข
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
สารบัญภาคผนวก	ญ
บทคัดย่อ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ	2
1.3.1 ผลผลิต (Output) และตัวชี้วัดผลผลิต	
1.3.2 ผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัดผลลัพธ์	
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการศึกษา (Conceptual Framework) หรือ Research Hypothesis ของโครงการวิจัย	3
2.1.1 แนวคิดเรื่องเศรษฐกิจครัวเรือน	3
2.1.2 แนวคิดเรื่องหนี้สิน	3
2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา	6
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	7
3.1 ขอบเขตโครงการ	7
3.2 พื้นที่ดำเนินการวิจัย/เก็บข้อมูล	7
3.3 ระยะเวลาการดำเนินการ	12
3.4 ระเบียบวิธีวิจัย	12
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	13
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน	13
4.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน	21
4.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	25
บทที่ 5 การจัดการข้อมูลรายครัวเรือน	31
บทที่ 6 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	40

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	สัดส่วนจำนวนประชากร จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย และจำนวนแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	13
4.2	ตารางที่ 2 สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	15
4.3	ตารางที่ 3 สัดส่วนการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	17
4.4	สัดส่วนอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	19
4.5	สัดส่วนการมีทรัพย์สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	20
4.6	สัดส่วนการมีพื้นที่ถือครองของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	21
4.7	สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	23
4.8	จำนวนระบบการผลิตพืชของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	24
4.9	รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	26
4.10	ค่าใช้จ่าย เงินออม และหนี้สินโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	27
4.11	จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	29
4.12	การปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์โดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	30

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
4.1	สัดส่วนเพศชายและเพศหญิงของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	13
4.2	สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	15
4.3	สัดส่วนการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	17
4.4	สัดส่วนอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	18
4.5	สัดส่วนการมีทรัพย์สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	20
4.6	สัดส่วนการใช้ประโยชน์ของที่ดินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	22
4.7	รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	25
4.8	จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง	28
5.1	ข้อมูลทั่วไป	31
5.2	ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน	32
5.3	ข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือน	32
5.4	พื้นที่ถือครองและพื้นที่เช่า	33
5.5	รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดิน	33
5.7	ข้อมูลจำนวนรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน	34
5.8	ข้อมูลรายได้จากอาชีพเสริม	34
5.9	ข้อมูลค่าใช้จ่ายและหนี้สินในครัวเรือน	35
5.10	ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์	35
5.11	ข้อมูลการปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์	35
5.12	ข้อมูลรายครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	36

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวก		หน้า
ก	คู่มือการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง	40
ข	การถอดบทเรียนโครงการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง	51
ค	แบบสัมภาษณ์โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานรายครัวเรือนของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง	56

บทคัดย่อ

โครงการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่โครงการหลวง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานรายครัวเรือน ข้อมูลเศรษฐกิจของครัวเรือน ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร เพื่อจัดทำทะเบียนเกษตรกรและระบบฐานข้อมูลของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ผู้แทนครัวเรือน จำแนกแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกในครัวเรือน ทรัพย์สินในครัวเรือน ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พื้นที่ถือครองและการใช้ประโยชน์ และส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน เงินออม ภาวะหนี้สิน การเลี้ยงสัตว์ และการปลูกป่าชาวบ้าน จากนั้นนำข้อมูลที่สำรวจได้มาจัดทำทะเบียนเกษตรกร และระบบฐานข้อมูลของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง โดยในปี 2559 ได้สำรวจในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 20 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ หุ่นหลวง สะเมาะ ผาตั้ง หนองเขียว แก่น้อย แม่สะป๊อก หมอกจ๋าม ขุนแปะ แม่ทาเหนือ พระบาทห้วยต้ม ขุนวาง ห้วยส้มป่อย แม่แฮ ปางอู่ อินทนนท์ ห้วยแล้ง ปิงค่า อ่างช้าง และปางตะ มีจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด (ตามทะเบียนราษฎร์) 22,605 ครัวเรือน และจำนวนครัวเรือนที่สำรวจได้จำนวน 14,273 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่สำรวจได้คิดเป็นร้อยละ 63.14 ของจำนวนครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด

คำสำคัญ : ข้อมูลรายครัวเรือน โครงการหลวง สำรวจข้อมูล การใช้ประโยชน์ที่ดิน

Abstract

The Survey Project of Household Data in the Royal Project Area aims to study and provide household data. The data include household economics basic data, land use and farmer data system in the Royal Project area. This study use questionnaire to collect the data that separates to 3 parts. The first part is basic household data. The second part is land use data of any household. The last part is household economics data that includes household income, saving money, household debt, animal feed in household, and reforestation and wood using of household. The data are investigated and analyzed then set to farmer data system. This project studies 20 areas of the Royal Project Development Centers which include Watchun, Tungluang, Sangao, Phatung, Khongkheaw, Ganoi, Measapok, Mokcham, Kunpea, Meatanuea, Prabathiutum, Khunvang, Huisompoi, Meahea, Pangung, Inthanoon, Huilang, Pangka, Angkhang, and Pangda. The result found 14,273 households are surveyed while the total households in 20 areas are 22,605 households. The surveyed households are calculated at 63.14 percentages of total households.

Keywords : household data, the Royal Project, data survey, land use